

Investoinnit Venäjälle kääntyivät laskuun

■ Ulkomaiset investoinnit kääntyivät jo viime vuonna laskuun. Investointien kokonaissumma supistui 14,2 prosenttia jäaden 103,8 miljardiin dollariin, ilmoittaa Rosstat.

Suurin pudotus ulkomaisissa investoinneissa osui jo ensimmäiselle vuosipuoliskolle, mutta supistumista tapahtui koko vuoden kolmatta kvartaalia lukuunottamatta.

Kokonaisinvestoinneista 72,6 prosenttia oli lainoja, suoria investointeja 26 prosenttia ja portfolioinvestointeja 1,4 prosenttia. Suurin pudotus tapahtui portfolioinvestoinneissa, jotka jäivät 66,3 prosenttia edellisvuotisesta.

Ulkomaisten investointien kanta oli vuoden 2008 lopussa 264,6 miljardin dollarin suuruinen. Investoinneista 56,9 prosenttia oli lähtöisin Kyprokselta. Alankomaiden osuus oli

43,3 miljardia dollaria, Luxemburgin 34,3 miljardia, Britannian 30,8 miljardia, Saksan 17,4 miljardia ja Ranskan 9,5 miljardia.

Kuuden suurimman investoijan osuus koko investointikannasta oli 77,0 prosenttia ja 79,4 prosenttia suorista investoinneista.

Ulkomaisten sijoittajien tähän mennessä suurimpana yksittäisenä investointikohteena Venäjällä oli prosessiteollisuus, jonka investointikanta oli 33,9 miljardia dollaria.

Rosstat oli myös vastavuoroisesti selvittänyt Venäjältä viime vuonna ulkomaille tehtyjä investointeja. Näiden investointien kokonaissumma ylitti jo Venäjälle samaan aikaan ulkomailta tehtyjen sijoitusten arvon. Investointien määrä nousi 114,3 miljardiin dollariin, mikä tarkoitti hurjaa 53 prosentin kasvutahtia.

Venäjän kauppataaseen ylijäämä romahti tammikuussa

■ Venäjän ulkomaankauppa taantui tammikuussa voimakkaasti viime vuotiseen verrattuna. Viennin arvo oli 20,2 miljardia dollaria eli 41,1 prosenttia vähemmän kuin samaan aikaan vuonna 2008. Vienti oli edelleen pääosin IVY-alueen ulkopuolisten markkinoiden varassa niiden osuuden ollessa 85,1 prosenttia viennin kokonaissummas-
ta.

Talousministeriön mukaan tuonnissa tapahtui pienempi vähennys.

Tuonnin arvo oli 10,3 miljardia dollaria, mikä jäi edellisvuotisesta 34,2 prosenttia. Myös tuonnin kohdalla ulkokaupalla oli hallitseva rooli.

Viennin suhteellisesti suurempi supistuminen leikkasi Venäjän kauppataaseen ylijäämää. Ylijäämä kaventui nyt 47,6 prosenttia jäaden 9,9 miljardiin dollariin.

Koko viime vuoden ylijäämä oli 179,3 miljardia dollaria, mikä ylitti vuoden 2007 tason 37 prosenttia.

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Investoinnit Venäjälle kääntyivät laskuun	1
Venäjän kauppataaseen ylijäämä romahti tammikuussa	1
Itä-Eurooppa kiinnostaa yhä länsimaisia vähittäiskauppaketjuja ..	2
Venäjällä yli 6 miljoonaa työtöntä	2
Venäläiset yritysjohtajat ovat eri maata	2
Venäjän ulkomaankauppa hiipui loppuvuodesta	3
IVY-maiden inflaatio kaksinumeroiseksi tänä vuonna	3
Venäjän talouskasvuhidastui vuonna 2008	3
Venäjän talous heti tammikuussa miinukselle	4
IVY-alueella päästiin viiden prosentin talouskasvuun	4
Venäjällä lähes puoli miljoonaa talousrikosta 2008	4
Saksa yhä Venäjän tärkein kauppakumppani	4
Laajentumiset ovat tuoneet pysyvää hyötyä EU:lle	5
Konttijuna Minskistä Tallinnaan	5
Pohjoismaille ja Baltialle yhteinen sähköverkkosuunnitelma	6
Viron panostaa viennin tukemiseen ..	6
Puola yhä ulkomaisten investoijien suosiossa	7
Puolan pohjoismainen kauppakamari edistää kaupallista yhteistyötä	7
Kazakstan korjasi tengen kurssia kertarysäyksellä	7
Valko-Venäjällä positiivinen talouskehitys tammikuussa	8
Ukrainan talous ajautuu taantumaan	8

Itä-Eurooppa kiinnostaa yhä länsimaisia vähittäiskauppaketjuja

■ Turkki, Venäjä ja kolme itäisen EU:n maata olivat viime vuonna kansainvälisen vähittäiskaupan suosituimmat sijoittumiskohteet, selviää kiinteistökonsultti Jones Lang Lasallen helmikuussa julkistamasta "Cross Border Retailing in Europe" -selvityksestä.

Konsulttiyhtiön mukaan Turkin osalle lankesi kahtena edellisenä vuotena 11,3 prosenttia vähittäiskauppa-alan ulkomaille toteuttamista laajentumisista. Venäjän osuus oli 10,6 prosenttia, Puolan 8,9 prosenttia, Romanian 7,5 prosenttia ja Tshekin samoin 7,5 prosenttia.

Raportissa todetaan, että Venäjän ja EU:n itämarkkinat kiinnostavat edelleen alan suuria kansainvälisiä toimijoita, mutta ne ovat tulleet varovaisemmiksi ja monet ovat siirtymässä

etenkin Venäjällä franchising-taikaan riskien vähentämiseksi.

Jones Lang Lasallen asiantuntijoiden mielestä nykyinen taloudellinen tilanne tarjoaa riskien vastapainoksi myös selviä etuja investoijille. Tänä vuonna vähittäiskaupan toimijat voivat solmia aikaisempaa selvästi edullisempia vuokrasopimuksia myös parhailla liikepaikoilla sijaitsevista myymälätiloista.

Vuosina 2007–2008 italialaiset yritykset olivat kaikkein laajentumishaluisimpia ja niiden osuus ulkomaille perustetuista myymälöistä oli 16,6 prosenttia. Seuraavina olivat amerikkalaiset (14,2 %), britit (13,3 %) ja ranskalaiset (11,7 %). Suurempaa kiinnostusta ulkomaisia markkinoita kohtaan osoittivat lisäksi ruotsalaiset ja hollantilaiset kauppaketjut.

Venäjällä yli 6 miljoonaa työttöntä

■ Venäjällä oli tammikuussa 6,1 miljoonaa työttöntä. Työttömien määrä kasvoi joulukuuhun verrattuna 5,2 prosenttia. Tammikuussa työttömien määrä vastasi 8,1 prosenttia Venäjän käytettävissä olevasta työvoimasta. Rosstatin laskelma tehtiin YK:n työjärjestön ILO:n käyttämin perustein.

Kuitenkin tammikuun työttömistä vain 1,7 miljoonaa oli rekisteröitynyt työttömäksi työnhakijaksi. Heistä työttömyyskorvauksen piiriin oli päässyt 1,4 miljoonaa henkilöä.

Venäjän tämän hetkinen työttömyysaste ei ole kansainvälisesti katsottuna erityisen korkea, mutta työntekijöiden joukkoirtisanomisten odotetaan kiihtyvän erityisesti suuryrityksissä.

Venäläiset yritysjohtajat ovat eri maata

■ Venäläisiä suuryrityksiä johtavat oligarkit, joiden toimintatavassa yhdistyvät kokemukset neuvostoajan vaihtotaloudesta ja nykyajan markkinavoimista, tiivistetään Aleksanteri-Instituutin tutkimuksessa "Managers in Russia: Still so different?".

Samat ajattelumallit ja käyttäytymiskaavat vallitsevat laajalti myös koko yritysmaailmassa.

Vaikka yritysten toimintaympäristö on muuttunut, ylläpitää johtamiskulttuuri edelleen markkinatouteen kuulumattomia normeja ja vaihtotalouden suhteita. Tähän kuuluu, että johtajat vierastavat etukäteen annettuja muodollisia sääntöjä ja soveltavat mieluummin epävirallisia eettisiä normeja, joissa painottuvat henkilökohtainen lojaalisuus, yritysjärjestelmän sisäinen solidaarisuus, hyväntahtoinen holhoaminen sekä luottamus liikekumppaneiden kesken.

Tutkimuksen artikkeleissa käsitellään perusteellisesti ja kattavasti verkostojen, sosiaalisen pääoman ja luottamuksen merkitystä johtajille ja johtamiseen erityisesti talouden metropoleissa Pietarissa ja Moskovassa.

Raportin laatimiseen on osallistunut kahdeksan tutkijaa. Professori **Raimo Blomin** toimittama artikkelikokoelma on julkaistu kirjana, jonka kustantajana ja jakelijana on Aleksanteri-Instituutin yhteydessä toimiva Kikimora Publications.

**IDÄNKAUPAN
VIENTIPALVELUT**
www.compiler.fi

16. vuosikerta

www.compiler.fi

Toimitus/
Markkinointia

Oy Compiler Ab
Osuuskunnantie 50 B
00660 Helsinki
Puh. (09) 492 854
Fax (09) 454 0838

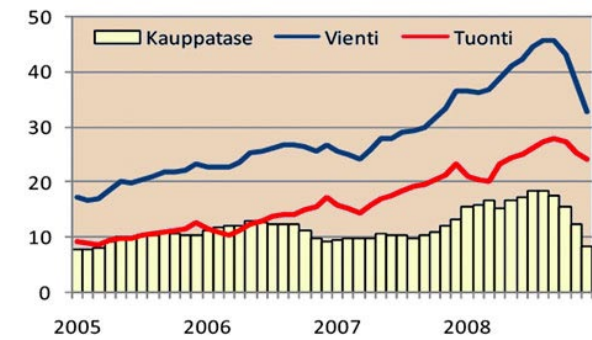
klaus.lehmuskallio@compiler.fi

Klaus Lehmuskallio
Kaija Pasila-Lehmuskallio
Puh. (09) 492 854
Fax (09) 454 0838

**Idänkaupan Vientipalvelut/
Muut informaatiotuotteet**

- Compiler Trade Web Site
- Compiler eNews
- Idänkaupan Vientipalvelut -eExtra
- Suomalaisyritykset Venäjällä -tutkimus

Venäjän tavarakaupan arvo kuukausittain, mrd. usd
(3 kk:n liukuva keskiarvo)

Lähde: Venäjän keskuspankki

Venäjän ulkomaankauppa hiipui loppuvuodesta

■ Venäjän tavaraviennin arvo vuonna 2008 oli 470 miljardia dollaria ja tavaratuonnin 290 miljardia dollaria. Sekä vienti että tuonti kasvoivat noin kolmanneksen vuotta aiemmasta ja kauppataseen ylijäämä nousi taas ennätyslukemiin. Loppuvuonna ulkomaankaupan kehitys oli kuitenkin huomattavasti heikompaa, sillä joulukuussa viennin arvo supistui 26 % ja tuonnin arvo 4 % vuotta aiemmasta.

Tuonti IVY-maista supistui yli neljänneksellä ja muu tuonti vajaalla prosentilla. Kauppatase oli ylijäämäinen myös joulukuussa, mutta ylijäämän suuruus oli vain kolmannes vuotta aiemmasta. EU-maiden osuus Venäjän ulkomaankaupasta oli runsaat puolet ja IVY-maiden 15 %. Kiina nousi Saksan ohi Venäjän tärkeimmäksi tuontimarkkinaksi, mutta johtavana vientimaana pysyi yhä Alankomaat. Suomen osuus Venäjän kauppavaihdosta oli 3 %.

Venäjän viennistä lähes 70 % koostui energiatuotteista. Raakaöljyn vientimäärä supistui 6 %, mutta öljytuotteiden ja kaasun vientimäärät kasvoivat hieman. Metallien osuus viennistä väheni 12 prosenttiin. Raakapuun vientimäärä supistui neljänneksellä vuotta aiemmasta ja sen osuus viennin arvosta jäi alle prosentin.

Venäjän tuonnista yli puolet koostui koneista, laitteista ja kulkuneuvoista. Suurin yksittäinen tuoteryhmä oli henki-

löautot, joiden osuus tuonnista oli 11 %. Sekä elintarvikkeiden että kemiallisten tuotteiden osuus oli 13 %.

Venäjän talouskasvu hidastui vuonna 2008

■ Rosstatin alustavan arvion mukaan Venäjän kokonaistuotanto lisääntyi viime vuonna 5,6 %, kun edellisenä vuonna kasvua oli 8,1 %. Kokonaistuotannon arvo oli 41 500 miljardia ruplaa eli noin 1 100 miljardia euroa. Talouskasvua tuki edelleen kulutuksen nopea lisääntyminen, joka kuitenkin vaimeni 9 prosenttiin tulojen kasvun hidastuessa. Investointien kasvu hiipui alle puoleen vuotta aiemmasta ja oli 10 %. Investointiaste oli 22 %.

Investointikehityksen tuntuva hidastuminen näkyi teollisuustuotannon ja rakentamisen aiempaa hitaampana edistymisenä. Teollisuustuotannon kasvu jäi 2 prosenttiin. Öljyä tuotettiin 488 miljoonaa tonnia, mikä oli vajaan prosentin vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kaasun tuotanto kasvoi vajaat 2 % ja oli 663 miljardia kuutiota.

Jalostusteollisuuden kasvu hiipui 3 prosenttiin ja tuotanto supistui mm. kemianteollisuudessa ja metalliteollisuudessa. Sähkön tuotanto nousi 2 %. Rakentaminen kasvoi 13 %, mutta asuntorakentamisessa kasvu jäi viiteen prosenttiin.

Positiivisen kulutuskehityksen tukemana vähittäiskaupan kasvu hidastui vain hieman vuonna 2008 ja lisäys oli 13 %.

Talouden kehitys heikkeni edelleen tämän vuoden tammikuussa. Rosstatin ennakkotietojen mukaan investoinnit supistuivat 16 % vuotta aiemmasta. Synkät investointilukemat heijastuivat myös rakentamiseen ja teollisuustuotantoon, jotka supistuivat 17 % ja 16 %. Kaivannaistuotanto supistui 4 % lähinnä kaasun vähäisemmän tuotannon vuoksi, mutta jalostusteollisuudessa tuotanto putosi 24 %.

Kulutuksen kasvu näyttää jatkuneen tammikuusakin, sillä vähittäiskaupan myynti lisääntyi runsaat 2 %. Näkymiä heikentää kuitenkin reaalityulojen supistuminen sekä työttömyyden lisääntyminen.

Lähde: Suomen Pankki. BOFIT Viikkokatsaus: toimittaja Seija Lainela (bofit@bof.fi)

IVY-maiden inflaatio kaksinumeroiseksi tänä vuonna

■ IVY-maiden tilastotietoja kokoa ja keskinäisiä vertailuja koordinoiva tilastokomitea antaa nyt myös maakohtaisia ennusteita, joista ensimmäisinä julkistettiin helmikuussa talousalueen inflaatioarvot.

Komitean mukaan kovimpaan inflaatiovauhtiin joutuvat tänä vuonna

Azerbaidžan ja Ukraina. Kummankin maan ennusteena on 18 prosentin hintaralli.

Seuraavaksi nousee ennusteen mukaan Tajikistan 15 prosentin inflaatiolla (valuutta: Somoni!).

Loputkin IVY-maista kuuluvat kaksinumeroisten sarjaan, sillä Kirgisiaa

uhkaa 13 prosentin hintojen nousu. Venäjä, Valko-Venäjä ja Uzbekistan voisivat ennusteen mukaan selvittää 11 prosentin inflaatiolla.

Lopuksi niukasti priimusluokkaan pääsevät Moldova ja Kazakstan, joissa inflaation ennakoitaan jäävän 10 prosenttiin.

Venäjän talous heti tammikuussa miinukselle

■ Venäjän talous kääntyi jo vuoden ensimmäisenä kuukautena laskuun. Tammikuussa bruttokansantuote supistui 2,4 prosenttia, kun koko viime vuoden aikana päästiin vielä 5,6 prosentin kasvuun.

Tammikuussa myös teollisuudessa tapahtui käänne tuotannon vähentyessä kausivaihtelukorjattuna 3,5 prosenttia. Viime vuonna teollisuustuotanto pysyi loppuvuoden romahduksesta huolimatta niukasti 2,0 prosenttia plussalla.

Talousministeriö reagoi heti tam-

mikuun lukuihin ja muutti nopeasti aikaisempia talousennusteitaan.

Helmikuun kolmannella viikolla ministeriö julkisti arvionsa, jonka mukaan bruttokansantuote supistuu tänä vuonna 2,2 prosenttia ja teollisuustuotanto laskee 7,4 prosenttia.

Investointitoiminnan odotetaan taantuvan vielä enemmän ja jäävän 14 prosenttia vuoden 2008 tasosta. Viime vuonna kiinteät investoinnit kasvoivat 9,1 prosenttia ja joulukuusakin supistuminen oli vähäistä.

IVY-alueella päästiin viiden prosentin talouskasvuun

■ IVY-maiden talouskasvu oli viime vuonna keskimäärin 5,0 prosenttia, ilmoittaa yhteisön tilastokomitea. Vuonna 2007 talousalueella päästiin keskimäärin 8,5 prosentin bruttokansantuotteen lisäykseen.

Viime vuonna parhaaseen talouskasvuun ylsi Azerbaidzan, joka lisäsi kansatuotettaan 10,8 prosenttia. Venäjä ylitti 5,6 prosentin kasvullaan niukasti alueen keskiarvon ja Ukraina jäi joukon hännille vaatimattomalla 2,1 prosentin lisäyksellään.

IVY-alueen maissa teollisuustuotanto kasvoi keskimäärin 2,0 prosenttia, kun vuotta aiemmin kasvutahti oli 7,0 prosenttia. Jäsenmaiden rahti-

liikenteen kasvu jäi samoin 2,0 prosenttiin. Vähittäiskauppa sen sijaan veti edelleen hyvin myynnin kasvaessa keskimäärin 14 prosenttia. Vuonna 2007 kasvu oli 17 prosenttia.

Suurin taantuma tapahtui pääomainvestoinneissa. Ne kasvoivat 10,0 prosenttia, mutta ero oli suuri vuoteen 2007 verrattuna, jolloin sijoitukset lisääntyivät 21 prosenttia.

Yleismaailmallinen taloustilanne heijastui viime vuoden lopulla kaikkiin IVY-maihin. Nopeimmin ja voimakkaimmin talouskäännöksi vaikutti maailmantaloudesta eniten riippuvaisiin maihin eli Venäjään, Ukrainaan ja Kazakstaniin.

Saksa yhä Venäjän tärkein kauppakumppani

■ Venäjän viime vuoden tärkeimmät kauppakumppanit olivat Saksa, Alankomaat, Kiina, Italia, Ukraina ja Valko-Venäjä, selviää tullihallinnon antamasta yhteenvedosta.

Perinteisesti kauppakumppanien kärkipaikkaa pitäneen Saksan kanssa Venäjän kauppavaihto kasvoi 27,2 prosenttia nousten 67,2 miljardiin dollariin. Alankomaiden kanssa käyty kauppa kasvoi 32,3 prosenttia ja kaupan arvo nousi Saksan tuntumaan eli 61,8 miljardiin dollariin.

Kiinan kanssa Venäjä kävi kauppaa 55,9 miljardin dollarin arvosta, mikä ylitti edellisvuotisen 38,6 prosenttia. Vielä parempaa kasvuun ylsi Venäjän Italian-kauppa, joka lisääntyi 46,7 prosenttia nousten 52,9 miljardin suuruiseksi.

Venäjän ulkomaankauppa kahden IVY-naapurin, Ukrainan ja Valko-Venäjän kanssa oli sekin merkittävää. Venäjän ja Ukrainan kaupan arvo nousi 39,7 miljardiin dollariin vuosikasvun ollessa 33,7 prosenttia. Valko-Venäjän kanssa käydyn kaupan arvo oli puolestaan 34,1 miljardia dollaria ja siinäkin päästiin hyvään 31,1 prosentin vuosikasvuun.

Kuuden tärkeimmän kauppakumppanin joukkoon ei mahtunut Britannia, vaikka se on Venäjän tärkein ulkomainen investoija.

Venäjällä lähes puoli miljoonaa talousrikosta 2008

■ Venäjällä paljastui viime vuonna 448 800 talousrikosta, kertoo uutistoimisto Interfax sisäministeriön lähteeseen viitaten. Ministeriön arvioiden mukaan näistä rikoksista aiheutui valtiolle yli 142 miljardin ruplan eli noin 3,1 miljardin euron taloudelliset menetykset.

Rikoshyödyltään suurten rikosten määrä lisääntyi 3,5 prosenttia edellisvuotiseen verrattuna.

Talousrikoksista 21 600 voitiin yhdistää suoraan rikollisliigoihin ja tai laajempiin järjestäytyneen rikollisuuden organisaatioihin. Poliisin talousrikosten osasto otti tutkimustensa

perusteella haltuunsa 89 rikollispiirien hallussa olevaa yritystä.

Rikollisten tahojen yrittämistä yritysvaltauksista tehtiin viranomaisille 213 rikosilmoitusta. Sisäministeriöstä ilmoitettiin myös, että viime vuonna Venäjällä 15 000 ulkomaalaista joutui henkeen tai omaisuuteen

Laajentumiset ovat tuoneet pysyvää hyötyä EU:lle

■ Euroopan unionin laajentuminen vuosina 2004 ja 2007 on hyödyntänyt kaikkia EU-maita, todetaan komission tiedonannossa, jossa tarkastellaan kehitystä laajentumisen viitenä ensimmäisenä vuotena.

Uusissa jäsenmaissa elintaso on noussut ja vanhat jäsenmaat ovat saaneet uusia vientimarkkinoita ja investointimahdollisuuksia. Laajentuminen on myös vahvistanut alueella demokratiaa, vakautta ja turvallisuutta.

“Laajentuminen on on ulottanut rauhan ja hyvinvoinnin alueen koskemaan lähes 500 miljoonaa ihmistä ja se on myös lisännyt EU:n painoarvoa maailmassa”, selontekoa kommentoi laajentumiskomissaari **Olli Rehn**.

Kypros, Latvia, Liettua, Malta, Puola, Slovakia, Slovenia, Tshekki, Unkari ja Viro liittyivät unioniin vuonna 2004.

Bulgaria ja Romania liittyivät unioniin kolme vuotta myöhemmin. Laajentunut EU27-alue on maailman suurin yhdentynyt talousalue, jonka osuus on yli 30 prosenttia maailman bruttokansantuotteesta ja yli 17 prosenttia maailmankaupasta.

Tulojen vuosikasvu 5,5 prosenttia uusissa jäsenmaissa

Henkeä kohti laskettu tulo uusissa EU-maissa oli vuonna 1999 40 prosenttia vanhojen jäsenmaiden keskiarvosta, mutta se on noussut jo 52 prosenttiin vuonna 2008. Tulot kasvoivat uusissa jäsenmaissa keskimäärin 5,5 prosenttia vuosina 2004–2008, kun kasvu kaudella 1999–2003 jäi 3,5 prosenttiin. Tämä kehitys ei ole kuitenkaan tapahtunut vanhojen jäsenmaiden kustannuksella.

Laajentuminen on myös parantanut kaupankäyntimahdollisuuksia. Vuonna 2007 lähes 80 prosenttia uusien jäsenmaiden viennistä suuntautui muihin EU-maihin. Vanhojen jäsenmaiden vienti uusiin maihin nousi puolestaan noin 7,5 prosenttiin niiden kokonaisviennistä vuonna 2007. Vastaava osuus oli kymmenen vuotta aiemmin 4,0 prosenttia.

EU tähtää kokonaisvaltaiseen elvytykseen alueellaan

Maailmanlaajuinen talouskriisi aiheuttaa ongelmia niin EU:ssa kuin muuallakin ja työttömyys on kasvussa kaikkialla.

Suuri ja yhtenäinen EU pystyy kuitenkin ratkaisemaan nämä ongelmat paremmin kuin jäsenmaat yksin, tiedonannossa painotetaan. Nykyisessä taloustilanteessa on erityisen tärkeää torjua houkutus protektionismiin, koska se mitätöisi valtioiden rajat ylittävien sisämarkkinoiden luomisesta koituneet hyödyt.

Uudet jäsenmaat, joissa talouskasvu on jyrkästi hidastunut, saavat huomattavaa tukea EU:n rakennerahastoista ja koheesiorahastosta. Tilapäistä apua tarvitsevia euroalueen ulkopuolisia jäsenmaita voidaan auttaa maksutasejärjestelyjen avulla.

Vakaus- ja kasvusopimus tuo työtä ja virkistää kysyntää

Euroopan unioni on myös vakauttanut pankkijärjestelmäänsä ja elvyttänyt taloutta koordinoituihin toimiin. Uudistettu vakaus- ja kasvusopimus tarjoaa vahvat puitteet kysynnän stimuloimille ja uusien työpaikkojen luomiselle lyhyellä aikavälillä sekä julkisen talouden turvaamiselle keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

Konttijunayhteys Minskistä Tallinnaan

■ Valko-Venäjän, Latvian ja Viron välillä liikennöinnin aloittava Bison-konttijuna tekee maaliskuussa ensimmäisen testimatkinsa ja aloittaa säännöllisen liikenteen myöhemmin tänä vuonna, kertoo uutistoimisto BELTA.

Junan lähtöasema on Shkirotavassa Valko-Venäjän eteläosassa, mistä reitti liittyy Minsk-Riika-Tallinna ratayhteyteen.

Konttijunayhteyden perustamisesta sovittiin viime joulukuussa Valko-Venäjän, Latvian ja Viron liikenne-ministeriöiden kesken. Kuljetusyhteyden tarkoituksena on nopeuttaa maiden välistä konttiliikennettä ja parantaa sen turvallisuutta.

Bison-konttijuna ajaa kerran viikossa kuljettaen rahtia molempiin suuntiin. Junaa operoi Valko-Venäjän valtiollinen rautatieyhtiö Belintertrans, joka tarjoaa myös joustavaa konttien käsittelyä Valko-Venäjän alueella.

Valko-Venäjän liikenneministeriö kertoo, että konttijunan tarkat aikataulut, kuljetusehdot ja rahtimaksut on jo päätetty.

Ministeriön mukaan rahtimaksut ovat kilpailukykyiset muihin kuljetusvaihtoehtoihin verrattuna.

Compiler News

UUTISARKISTO

arkistossa yli 5000

uutista vuosilta

1998-2008

ETSI TIETOA! TUTUSTU!

Pohjoismaille ja Baltialle yhteinen sähköverkkosuunnitelma

■ Itämeren alueen kantaverkkoyhtiöt ovat tehneet yhteisen sähköverkko-suunnitelman, jossa tutkittiin Baltian maiden liittämistä pohjoismaisiin ja Manner-Euroopan sähkömarkkinoihin. Tutkittavina olivat sähkönsiirtoyhteydet Baltiasta Suomeen, Puolaan ja Ruotsiin.

Selvityksessä arvioitiin uusien sähkönsiirtoyhteyksien tuottamia hyötyjä sähkömarkkinoiden näkökulmasta. Kannattavin vaihtoehto olisi rakentaa Suomesta Viroon Estlink 1 –sähkönsiirtoyhteyttä täydentävä Estlink –2 yhteys sekä yhteys Puolasta Liettuaan.

Kolme hyvää vaihtoehtoa

Seuraavaksi kannattavin vaihtoehto olisi rakentaa ainoastaan yhteys Puolasta Liettuaa. Kolmanneksi paras vaihtoehto olisi Puolan ja Ruotsin välisten yhteyksien toteutus. Ruotsista joko Liettuaan tai Latviaan suunniteltua Swedlink–siirtoyhteyttä ei selvityksessä tarkasteltu.

Itämeren alueen siirtoyhteyksien yhtenä vaihtoehtona oleva Suomen ja Viron välinen Estlink 2 –hanke on saamassa EU:lta 100 miljoonan euron tuen.

Elvytyksen tueksi

Tuki on osa laajempaa elvytyspakkettia, jonka tavoitteena on piristää taloutta ja samalla tukea strategisia tavoitteita, kuten energian toimitusvarmuutta Baltiassa. Tuen avulla noin 280 miljoonaa euroa maksavan hankkeen aikataulua voitaneen kiristää, jolloin se valmistuisi mahdollisesti jo ennen vuotta 2015.

Suomalainen Fingrid pitää oman investointipäätöksensä keskeisenä ehtona, että Baltian maat ja Viro erityisesti sitoutuvat sähkömarkkinoiden avautumiseen EU:n vaatimusten mukaisesti.

Estlink 2 –hankkeen aikataulun kiristäminen merkitsisi, että markkinoiden avaamisen aikataulua täytyisi Virossa nopeuttaa selvästi.

Viron panostaa viennin tukemiseen

■ Viron tavaravienti alkoi hiipua viime vuoden lopulla, mutta vuositasolla päästiin silti vielä 5,1 prosentin kasvuun. Viennin kokonaisarvo nousi 132,3 miljardiin kruunuun eli noin 8,4 miljardiin euroon. Tuonti supistui puolestaan samaiset 5,1 prosenttia arvon jäädessä 170,1 miljardiin kruunuun eli noin 10,8 miljardiin euroon.

Tuonin supistuminen auttoi Viron kauppatasetta ja perinteisesti tuontivoittoisen taseen alijäämä kaventui 29 prosenttia.

Viron hallitus on antanut vientitoiminnalle korkean prioriteetin talouskriisin torjunnassa. Tämän osoittaa se, että valtio ryhtyy luottottamaan vientiyrityksiä ensi alkuun 5,7 miljardin kruunun eli noin 360 miljoonan euron summalla.

Yksittäiselle yritykselle myönnettävän luoton yläraja on 30 miljoonaa kruunua. Lainakelpoisuuden ehtona on, että yrityksen liikevaihdosta vähintään 20 prosenttia tulee vientikaupasta. Valtion luototuksen lasketaan riittävän runsaan tuhannen yrityksen akuutteihin rahoitustarpeisiin.

Viron hallitus päätti myös samalla korottaa vientitakuisiin varatun summan yhdestä miljardista kruunusta kolmeen miljardiin kruunuun elin noin 190 miljoonaa euroon.

Tilaa Compiler eNews –sähköpostimuistio

- VENÄJÄ
- UKRAINA
- VALKOVENÄJÄ
- KAZAKSTAN
- VIRO
- LATVIA
- LIETTUA
- PUOLA

AJANKOHTAISTA MARKKINOILTA

Tiivis talous- ja markkinakatsaus kahden viikon välein suoraan sähköpostiisi. Imestynyt vuodesta 2000.

Kustantaja Oy Compiler Ab.

Tiedustele, pyydä näytenumero:

Klaus Lehmuskallio: puh. (09) 492 854
email: klaus.lehmuskallio@compiler.fi

Katso: [Talous Markkinat Toimijat Investoinnit](#)

Puola yhä ulkomaisten investoijien suosiossa

■ Puolaan investointivirasto PAIIZ:in välityksellä tehtyjen suorien sijoitusten arvo nousi viime vuonna 1,5 miljardiin euroon oltuaan 1,3 miljardin euron suuruinen vuonna 2007. Valtaosa PAIIZ:in tekemistä investointisopimuksissa suuntautui Puolan erityisalueille. Virallisia kanavia edenneiden investointien tärkein lähtömaa oli Yhdysvallat.

Amerikkalaiset yhtiöt käynnistivät tai saivat päätökseen 12 investointiprojektia. Seuraavina tulivat saksalaiset ja japanilaiset yhtiöt, joilla oli yhteensä 12 hanketta.

Investointivirasto solmi viime vuonna kaikkiaan 56 projektisopimusta 17 eri maasta olevan yrityksen kanssa.

Keskuspankin mukaan Puolaan tehtiin tammi-marraskuussa suoria ulkomaisia investointeja kaikkiaan 11,2 miljardin euron arvosta ja koko viime vuotta koskeva ennakoarvio on noin 13 miljardia euroa.

Nykyisessä taloustilanteessa Puolan investointiviranomaiset ovat kuitenkin varovaisia ja ennustavat tässä vaiheessa investointien jäävän tänä

vuonna 7–10 miljardiin euroon.

PAIIZ myöntää, että nykyisissä oloissa kansainväliset toimijat ovat ylipäättään varovaisia investoinneissaan ja lisäksi Puolan kilpailu vaihtoehtoisten sijoituskohteiden kanssa on entisestään kiristymässä.

Puolalla on kuitenkin yhä mahdollisuutensa, koska toisaalta monet suuryhtiöt maailmalla hakevat keinoja kustannusten leikkaamiseen. Puolalla on edelleen tarjota edullista ja myös tuottavaa työvoimaa. Samalla myös heikentynyt zloty madaltaa investointikustannuksia.

Viime vuonna suurimmista PAIIZ:in kautta Puolaan tehdyistä investoinneista vastasivat brittiläinen elintarvikevalmistaja Cadbury, saksalais-japanilainen ADPF ja ranskalainen rakennusalalla toimiva Lafarge.

Cadburyn vuodelle 2008 ajoituneiden investointien summa oli 256,7 miljoonaa euroa, ASPF:n 150 miljoonaa euroa ja Lafargen 115 miljoonaa euroa.

Jo yksin nämä kolme suurinta tuotannollista investointia synnyttivät Puolaan 2 075 uutta työpaikkaa.

Kazakstan korjasi tengen kurssia kertarysäyksellä

■ Kazakstanin keskuspankki toteutti helmikuun alussa 18 prosentin kertadevalvaation. Heti devalvoinnin jälkeen kansallisen valuutan tengen dollarikurssi heikkeni 122 tengesta 150 tengeen. Kazakstanin valuutta oli ollut kesästä 2007 lähtien kiinnitettyä dollariin vaihtokurssilla 120.

Keskuspankin mukaan dollarikurssin asettuminen tasolle 150 tengeä merkitsee uuden markkinatasapainon saavuttamista ja pankki aikoo operaatioillaan puolustaa tätä tasoa sillä varauksella, että valuutta saa liikkua putkessa kolme prosenttia kumpaankin suuntaan.

Devalvaation pääasiallisina perusteina olivat kansallisten valuutareservien säästäminen sekä kilpailukyvyyn säilyttäminen suhteessa Venäjään, joka oli antanut ruplan kesästä lähtien devalvoitua yli 40 prosenttia.

Kazakstanin keskuspankki käytti tengeä puolustaessaan syyskuusta lähtien kuusi miljardia dollaria interventioihin valuuttamarkkinoilla.

Puolan pohjoismainen kauppakamari tahtoo edistää kaupallista yhteistyötä

■ Puolassa suomalaisia ja muita pohjoismaalaisia liikemiehiä kokoaa ja tukee The Scandinavian-Polish Chamber of Commerce SPCC. Kauppakamari on toiminut vuodesta 2004, jolloin siihen yhdistettiin Finnish Trade Guild, Norwegian Business Forum, Swedish Business Club ja Danish-Polish Chamber of Commerce.

SPCC:llä on tällä hetkellä 348 yritysjäsentä ja 20 henkilöjäsentä. Yritysjäsenet edustavat pääosin energia-alaa, rakennustoimintaa, paperiteollisuutta, logistiikka-alaa,

yrityspalveluita, tietoliikennettä, huonekalualaa, öljyalaa, elintarviketeollisuutta ja johtavia pohjoismaisia pankkeja.

Pohjoismainen kauppakamari on jäsenmäärällä mitattuna kolmanneksi suurin Puolassa toimiva ulkomainen kauppaorganisaatio. Jäsenyritysten Puolaan tekemien investointien perusteella se on maan viidenneksi suurin vierasperäinen kauppakamari.

SPCC ei vielä kata kaikkia Puolassa toimivia pohjoismaisia yrityksiä, sillä niitä toimii paikallisesti lähes tuhat.

Yrityksiin tehtyjen investointien kokonaissumma oli viime vuonna 7,4 miljardia dollaria ja yritysten palveluksessa oli lähes 100 000 työntekijää.

Finnish Trade Guild FTG jatkaa toimintaansa SPCC:n erillisenä jaostona. Sen tavoitteena on edistää kaupallista yhteistyötä Suomen ja Puolan välillä. Kilta toimii myös Puolassa pysyvästi vaikuttavien suomalaisten liikemiesten kohtaamisfoorumina. FTG:n puheenjohtajana on Expathousen toimitusjohtaja **Anitta Koskio**.

Valko-Venäjällä positiivinen talouskehitys tammikuussa

■ Valko-Venäjän talous voi olosuhteisiin nähden vielä kohtuullisen hyvin. Maan bruttokansantuote kasvoi tammikuussa 4,0 prosenttia vuositasolla ja teollisuustuotannosakin päästiin 1–2 prosentin kasvuun. Vuonna 2007 Valko-Venäjän talous kasvoi 10,0 prosenttia.

Pääomainvestoinneissa kasvu oli vaatimattoman vertailukohdan ansiosta peräti 20 prosenttia. Investointeja kasvattivat viime vuonna muun muassa erityistalousalueille tehdyt investoinnit sekä valtionyhtiöiden yksityistämiset.

Tänä vuonna yksityistämisiä on tarkoitus kiihdyttää ja pääomainvestointeja saattaa kasvattaa etenkin

uuden ydinvoimalan rakennustöiden aloittaminen.

Kuluvan vuoden tammikuussa Valko-Venäjän julkinen velka oli 3,7 miljardin dollarin suuruinen. Velkasummaa voi pitää kohtuullisen turvallisena, sillä se vastaa 6,5 prosenttia maan bruttokansantuotesta.

Valko-Venäjä joutuu kuitenkin hakemaan ulkomaista rahoitustukea valtiontalouden vakauttamiseksi, pankkisektorin turvaamiseksi sekä kotimaisen, jo kertaalleen devalvoituneen ruplan kurssin turvaamiseksi.

Valko-Venäjälle on tiedossa lainarahaa sekä Venäjältä että kansainväliseltä valuuttarahastolta IMF:ltä.

Ukrainan talous ajautuu taantumaan

■ Tutkimuskeskus ICPS ennustaa Ukrainan bruttokansantuotteen supistuvan tänä vuonna 5,2 prosenttia. Vientisuuntautunut tehdasteollisuus taantuu, mikä säteilee myös muuhun yritystoimintaan.

Yritysten on yritettävä supistaa kustannuksiaan ja erityisesti palkkamenoihin lomautusten tai varsinaisten irtisanomista avulla. Silti useimmilla yrityksillä on edessään tuotannon vähentäminen.

Myös tuonti supistuu, mikä johtuu lainansaannin vaikeutumisesta ja kansallisen valuutan grivnan heikosta kurssista.

ICPS:n ekonomistit arvioivat myös, että investoinnit supistuvat tänä vuonna 15 prosenttia. Taloudellinen tilanne leikkaa samoin kuluttajien ostovoimaa, joka supistuu ainakin kahdeksan prosenttia.

Hankkeiden valmistelua ja toteutusta Venäjällä, IVY-maissa ja Baltiassa

Buslink Oy suunnittelee ja kehittää vientiin ja tuontiin liittyviä hankkeita itäisessä Euroopassa sekä osallistuu myös niiden alkuvaiheen toteutukseen.

Toimialojamme ovat teollisuus, tukkukauppa ja vähittäiskauppa. Toimimme paikallisesti kohdemarkkinoilla. Helsingin ohella meillä on toimistot Pietarissa ja Kaunasissa. Meillä on eri maissa pysyvä yhteistyöverkosto, jolla vahvistamme resurssejamme projektikohtaisten tarpeiden mukaisesti.

Buslinkin palvelulinjat ovat:

Business Linkage

- Verkostoituminen, ulkoistaminen ja alihankinnat

Adviser Service

- Start-up-järjestelyt, johdon konsultointi ja taloushallinnon organisointi

Trade Services

- Markkinoinnin konsultointi sekä käytännön vienti- ja tuontipalvelut

Yhteystiedot:

Toimitusjohtaja
Hannu Kemiläinen
Buslink Oy
Helsinki
GSM: 0400-405018
Puh: 09-454 8878
Fax: 09-621 1040
buslink@co.inet.fi
www.buslink.fi

